

In gesprek met Pim Lemmers te Heemstede

'Een geur van hoger honing'

Ton Thissen

De vermaarde Nederlandse dichter Martinus Nijhoff (1894-1953) heeft ook een gedicht aan bijen gewijd. Het heet: 'Het lied der dwaze bijen' en gaat over een bijenvolk waarvoor 'gek genoeg' niet gewoon was. Toen de werksters 'een geur van hoger honing' opsnoeven, gingen zij onverdroten af op de raadselachtige (hemelse?) rozen die die geur verspreidden. Daarmee gingen ze hun boekje te buiten. Ze moesten het met de dood bekopen. Gestorven dwarrelden ze naar beneden: 'het sneeuwt tussen de korven'.

306

— Zo zie je maar: hoogmoed komt voor den val; hoe hoger gezeten hoe lager gevallen; je moet niet hoger willen springen dan je stok lang is: je moet het niet te gek maken dus.

Het lijkt erop dat het gedicht van Nijhoff en de daarmee samenhangende spreekwoorden en zegswijzen niet van toepassing zijn op Pim Lemmers, lid van de subvereniging Haarlem van de NBV. Hij behoort ongetwijfeld tot de categorie mensen die we wel met de kwalificatie 'nijvere bij' plegen aan te duiden maar zijn streven op het gebied van de imkerij heeft de neiging verder te reiken, hoger te grijpen, meer te bereiken.

Dat is hem in zijn woonplaats Heemstede op buitengewoon effectieve wijze gelukt. Daarbij had en heeft hij overigens van gemeentewege de wind mee. Je moet dan wel weten vanuit welke hoek die wind waaien kan. Maar daar heeft hij het bekende neusje voor.

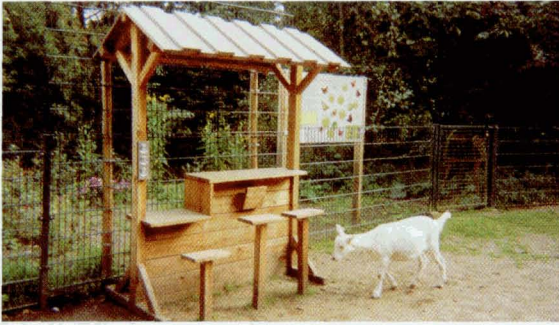
't Molentje

We hadden telefonisch afgesproken elkaar op 15.00 uur te ontmoeten op Kinderboerderij 't Molentje in Heemstede. Op de naam afgaande heb je daar niet meteen een indrukwekkende voorstelling bij. Er zijn veel molentjes in Nederland. Wel voelde ik me enigszins gewaarschuwd door het adres: Burgemeester van Rappardlaan 1. Hoewel Heemstede heel veel lanen kent, moest deze laan wel iets bijzonders hebben. En dat is ook zo. De Kinderboerderij ligt in een lommerrijke met water doorsneden ambiance waarin de platgetreden paden laten weten hier met een natuurproject te maken te hebben dat kennelijk al heel wat jaren de doelstelling concretiseert het leven van de dieren op een vanzelfsprekende wijze aan dat van de mens te koppelen. Wij pleegden een korte voorverkenning. Het was woensdagmiddag en het regende moeders met kinderen tussen geiten en geitjes, bokken en bokjes, tussen pauwen, ezels en varkens en noem maar op.

Pim Lemmers met een groep enthousiaste kinderen...

De nectarkroeg op initiatief van de Natuurkalender.

De afdeling solitaire bijen.

Maar ook zagen we oma's en opa's en hier en daar een pappa. In een voormalige hooischuur – nu Bijenhuis geheten – heeft Pim Lemmers zijn bijen weten onder te brengen. En dat meteen goed. Want je kunt bijvoorbeeld direct in hun glazen kast kijken. Die is afgekeken van en gekopieerd naar de Dick Vunderinkkast op de afgelopen Floriade. Via een doorzichtige pijpleiding lopen de bijen naar buiten en naar binnen. De kindervingertjes volgen het marcheren op de voet. Kinderhanden draaien aan twee in dit gecultiveerde schuurtje opgestelde honingslingers, die veel geluid produceren, en kinderoogjes kijken door lenzen die het bijenleven 3-dimensionaal te voorschijn toveren. Aan de muur kan men plaatjes kijken.

Het is een komen en gaan van nieuwsgierigen en van mamma's en soms pappa's die nogal onzeker de moeilijke vragen van hun kroost trachten te beantwoorden. Eigenlijk zou hier voortdurend een imker aanwezig moeten zijn.

Missionariswerk

Om precies drie uur stapt Pim Lemmers (43) binnen met een Spa-fles suikerwater. Het voeren roept al meteen vragen op en dan komen er steeds maar meer. Maar zo kan ik geen interview maken. Alvorens we daartoe een ruimte gevonden hebben, bekijken we nog een aantal bevolkte kasten buiten de schuur (die ook via glas vandaar uit zichtbaar zijn), een uitgeholde boomstam met de restanten van een voormalig bijenvolk en de nectarkroeg met links daarvan de verschillende behuizingen van wilde bijen. In het front ligt een bijenweide met in het nabije verschieft het in dit natuurtafereel niet te ontberen water. Een aards-paradijsplekje. Aan de bar van de kroeg kunnen kinderen van hun waarnemingen verslag doen. En anders doen de klimgeiten dat wel.

Pim Lemmers blijkt voor zo'n 30 uur per week werkzaam in het management van TPG-post. Voor de rest doet hij journalistiek werk voor krant, radio en tv (regionaal en

SBS). Voor de verdere rest is hij imker (31 volken) en promotor van de bijenteelt. Hij noemt dat zijn missionarisch werk. Pim: 'Voor heel wat jongeren is de supermarkt de moeder van alles wat wij consumeren.' 'Waar komt de melk vandaan?' 'Uit de koelvitruines van de supermarkt!' 'Waar komt ons brood vandaan?' 'Uit de schappen van de supermarkt!' Tegen dit soort kortzichtigheid trek ik ten strijde met als speerpunt de honingwinning. Ik zat lang geleden in Bloemendaal op de lagere school en we bezochten op een gegeven moment imkerij Mellona in Santpoort. We kregen daar een stukje honingraat. De geur van de was en de honing is altijd in mijn neus blijven hangen. Dat heeft ervoor gezorgd dat ik 12 jaar geleden boekjes ging lezen over bijen en van Carel Jansen, oud-hoofdbestuurder van de VBBN, alles over bijenhouden leerde. Dat heeft tot allerlei activiteiten geleid die gebaseerd zijn op de – althans mijn – overtuiging dat zonder insecten geen vegetatie mogelijk is. Dat bijvoorbeeld zonder bijen de supermarkt geen appels en peren kan leveren, althans niet meer van de kwaliteit waaraan we gewend zijn. Het is overigens wel eens zwaar deze boodschap bij voortdurend aan de man te brengen. Ik moet er daarom wel eens Einstein bijhalen

...die in het imkerpak wordt gehesen.

308

die zei dat de mensheid binnen een 5-tal jaren ten dode is opgeschreven als de honingbij zou uitsterven. Ik ben daar overigens niet zo bang voor. Op den duur zal men gaan inzien dat de bij een economische factor van betekenis is. Maar zover moeten we het niet laten komen. Vandaar dat ik in de weer blijf met ons Bijenhuis hier op 't Molentje, met het maken en inrichten van leskisten voor scholen in Heemstede, Haarlem en straks ook in Bloemendaal, met het ontvangen via het NME Haarlem van tientallen scholen op ons Bijenhuis, met houden van lezingen en met publicaties over bijen. Daardoor weet men je overigens wel te vinden en het is voorgekomen dat ik voor een commercial (de nieuwe STER-reclame van Blue Band) gevraagd werd bijen te laten vliegen en neerstrieken op met een beetje honing bestreken bloemen. En dat heb je dan niet zo héél snel voor elkaar. Wél interessant'.

Open-stallen-dag en koolzaad

Al langer stoeit men in de kring Noord-Holland met de gedachte een Open-stallen-dag te organiseren. Daarvan was al eerder sprake maar dan op beperkte schaal. De Kinderboerderij ging daarin voorop met haar expositie: 'Op bezoek bij de koningin'. Maar ook andere stallen in de directe omgeving zetten hun deuren open. Of dit binnenkort ook metterdaad op provinciaal niveau gaat gebeuren, is onzeker. Concrete plannen zijn er op dit moment niet. Als het aan Pim Lemmers ligt wordt het meteen een landelijke aangelegenheid. Hij heeft ook al een datum. 22 juni: Nationale Open-stallen-dag. Pim: 'Op zo'n dag krijg je als imkerij ontzettend veel aandacht. Kijk maar naar gelijksoortige dagen als Molendag, Monumentendag, Dierendag en manifestaties als 'Kom in de kas' e.d. Er is nu teveel sprake van versnippering. Iedere vereniging doet wel eens aan een open dag, maar dat trekt hooguit de belangstelling van de huis-aan-huis-bladen. Daarom moet het landelijk en op een en dezelfde dag. Dat wordt een groot

succes. Dat wordt mooi! Ik zie het helemaal zitten'. Er staat nog meer op stapel. Nederland komt eindelijk op gang in de richting van de biodiesel. Het komend jaar is met het oog daarop 85 ha. koolzaad gepland in de Haarlemmermeer. Van koolzaad in de Haarlemmermeer was op kleine schaal ook dit jaar al wel sprake. Pim kan er smakelijk over vertellen: 'Verschillende akkerbedrijven hadden hun deuren open gezet voor het publiek. Verder waren er wandelroutes via die bedrijven door de koolzaadvelden. Zelf reed ik bezoekers op een tractor met aanhanger waarop stroballen naar mijn bijenkasten aan de rand van het koolzaad. Te gek. Het volgend jaar gaan we dat met die 85 ha. natuurlijk vet overdoen'.

Educatie en PR

Maar zijn hart ligt toch vooral bij de voorlichting aan de jeugd. Dat brengt zijn beheer van het Bijenhuis op de kinderboerderij natuurlijk ook met zich mee. Als hij buiten de schuur bezig is in een van zijn volken – zonder kap en handschoenen – wil hij nog wel eens een nieuwsgierig jongetje die met zijn neus tegen het glas gedrukt staat, vragen hem even te komen helpen. En dan staat daar zo'n ventje met een raam bijen in zijn handen. 'Grote kans dat die later imker wordt', stelt hij tevreden vast.

Over de wijze waarop je bij instanties als gemeente, provincie en rijk, PR moet plegen is hij duidelijk: 'Je moet eerst de juiste man of vrouw zien te vinden. Dan moeten je geestdrift in je babbel het verdere werk doen. Dat is niet nieuw. Anderen zijn mij voorgegaan. Die hebben er b.v. voor gezorgd dat in Heemstede veel lindes staan. Zou je alle lindes weghalen, dan blijft er 40% van alle bomen over. Dit soort voorbeelden inspireert me enorm'.

De boerderij gaat sluiten en hij moet nog een doos honing afleveren. 'Hoger honing', zou Nijhoff gezegd hebben.